torek 23. novembra 2021

P9_TA(2021)0464

Digitalizacija evropskega poročanja, spremljanja in revizije

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 23. novembra 2021 s priporočili Komisiji o digitalizaciji evropskega poročanja, spremljanja in revizije (2021/2054(INL))

(2022/C 224/02)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju člena 225 Pogodbe o delovanju Evropske unije,

— ob upoštevanju člena 322(1) in člena 325 Pogodbe o delovanju Evropske unije,

— ob upoštevanju Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 ([1]) (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba),

— ob upoštevanju Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) ([2]),

— ob upoštevanju Direktive (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2017 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava ([3]) (direktiva o zaščiti finančnih interesov),

— ob upoštevanju Direktive (EU) 2018/843 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive (EU) 2015/849 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma ter o spremembi direktiv 2009/138/ES in 2013/36/EU ([4]) (direktiva o preprečevanju pranja denarja),

— ob upoštevanju člena 22(4) Uredbe (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost ([5]),

— ob upoštevanju skupne izjave Evropskega parlamenta in Komisije o zbiranju podatkov za učinkovite kontrole in revizije ([6]),

— ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 16. decembra 2020 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovodenju ter novih virih lastnih sredstev, vključno s časovnim načrtom za uvedbo novih virov lastnih sredstev,

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. maja 2020 s pripombami, ki so del sklepa o razrešnici glede izvrševanja splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2018, oddelek III – Komisija in izvajalske agencije ([7]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 29. aprila 2021 s pripombami, ki so del sklepa o razrešnici glede izvrševanja splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2019, oddelek III – Komisija in izvajalske agencije ([8]),

([1]) UL L 193, 30.7.2018, str. 1.
([2]) UL L 119, 4.5.2016, str. 1.
([3]) UL L 198, 28.7.2017, str. 29.
([4]) UL L 156, 19.6.2018, str. 43.
([5]) UL L 57, 18.2.2021, str. 17.
([6]) UL C 58 I, 18.2.2021, str. 2.
([7]) UL L 417, 11.12.2020, str. 381.
([8]) Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0164.

torek 23. novembra 2021

— ob upoštevanju odstavka 24 sklepov Evropskega sveta 17. do 21. julija 2020 o večletnem finančnem okviru 2021–2027,

— ob upoštevanju izjave Sodišča Evropske unije v združenih zadevah C-465/00, C-138/01 in C-139/01 Österreichischer Rundfunk ([9]), da imajo „v demokratični družbi davkoplačevalci in javnost na splošno pravico do obveščenosti o porabi javnih prihodkov“,

— ob upoštevanju študije tematskega sektorja za proračunske zadeve z naslovom Največjih 50 upravičencev skupne kmetijske politike in kohezijskih skladov v vsaki državi članici EU (The Largest 50 Beneficiaries in each EU Member State of CAP and Cohesion Funds), ki jo je naročil Odbor za proračunski nadzor,

— ob upoštevanju študije o oceni evropske dodane vrednosti, ki jo je pripravila služba Evropskega parlamenta za raziskave, z naslovom Digitalizacija evropskega poročanja, spremljanja in revizije (Digitalisation of the European reporting, monitoring and audit),

— ob upoštevanju posebnega poročila Računskega sodišča št. 04/2020: Uporaba novih tehnologij zajemanja posnetkov za spremljanje skupne kmetijske politike: na splošno stalen napredek, vendar počasnejši pri spremljanju podnebja in okolja,

— ob upoštevanju členov 47 in 54 Poslovnika,

— ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor (A9-0311/2021),

A. ker institucije, organi, uradi in agencije Unije v skladu s členom 15 Pogodbe o delovanju Evropske unije svoje delo opravljajo kolikor je mogoče odprto;

B. ker uporaba tega načela v zvezi z izvrševanjem proračuna pomeni, da bi morali biti evropski državljani seznanjeni s tem, kje in za kakšne namene Unija porablja sredstva; ugotavlja, da se število zunajproračunskih instrumentov še naprej povečuje, in meni, da instrumenti, kot je Next Generation EU, sodijo v neposredno upravljanje Komisije; poudarja, da mora Parlament izpolnjevati svoj mandat pri funkcijah odločanja, nadzora in podelitve razrešnice; zahteva, naj se finančna uredba posodobi, da bo Parlament lahko izpolnil svoj mandat pri nadzoru teh novih mehanizmov; poudarja, da je to zlasti pomembno v povezavi z digitalizacijo evropskega poročanja, spremljanja in revizije;

C. ker sta seznanjenost javnosti in popolna preglednost glede porabe sredstev Unije bistvena, da javnost pristane na to porabo, ključna pa je tudi za zagotavljanje odgovornosti, verodostojnosti in boljšega nadzora nad porabo, vključno s preprečevanjem zlorab, korupcije, goljufij in nasprotij interesov;

D. ker člen 38 finančne uredbe določa veljavna pravila za objavo informacij o prejemnikih in drugih informacij;

E. ker so razlike pri izvajanju teh pravil privedle do položaja, ko trenutno v vsaki državi članici obstaja en sistem poročanja za skupno kmetijsko politiko in več kot 250 sistemov poročanja za strukturne in kohezijske politike v državah članicah;

F. ker so trenutno velike razlike v tem, kako so ti sistemi zasnovani, kako delujejo in kako se od njih pridobijo in delijo informacije;

G. ker razdrobljenost podatkov zelo otežuje ali celo onemogoča identifikacijo končnih upravičencev do sredstev Unije, ki se upravljajo neposredno, posredno ali z deljenim upravljanjem;

H. ker številni sistemi ne vključujejo enotnih identifikacijskih številk za fizične osebe in podjetja;

I. ker sedanji sistemi za podjetja v večini primerov ne vsebujejo informacij o lastniku ali lastnikih podjetij in njihovih dejanskih lastnikih; ker je digitalizacija evropskega poročanja, spremljanja in revizije najbolj koristen instrument za preprečevanje dezinformacij, če so informacije, ki niso občutljive narave, javno dostopne;

([9]) ECLI:EU:C:2003:294, točka 85.

J. ker je Parlament večkrat pozval Komisijo, naj posreduje informacije o 50 največjih upravičencih do sredstev iz skupne kmetijske politike in strukturnih skladov v vsaki državi članici, vendar je doslej prejel le nepopolne in nezadovoljive odgovore;

K. ker je Parlament leta 2020 začel študijo, da bi na podlagi javno dostopnih informacij prepoznal 50 največjih upravičencev do sredstev skupne kmetijske politike in strukturnih skladov v vsaki državi članici, ki je privedla do zanimivih ugotovitev, pokazala pa je tudi, kako ostaja težko jasno identificirati številne končne upravičence;

L. ker zaradi sedanjih razmer nihče dejansko ne more imeti pregleda nad tem, koliko denarja prejmejo končni upravičenci iz skupne kmetijske politike ter iz strukturnih in kohezijskih politik;

M. ker so ugotovitve Računskega sodišča, predstavljene na javni predstavitvi v odboru CONT 2. septembra 2021, jasno pokazale, da je treba izboljšati preglednost obstoječega sistema nadzora nad sredstvi Unije;

N. ker nekatera podjetja in fizične osebe delujejo v več kot eni državi članici in zato prejemajo subvencije Unije v več državah članicah; ker so lahko strukture podjetij zelo zapletene in nepregledne ter Komisija ne more spremljati skupnega zneska denarja, ki ga je zbrala vsaka od teh multinacionalnih družb;

O. ker je Evropski svet od 17. do 21. julija 2020 v odstavku 24 svojih sklepov v zvezi z dogovorom voditeljev držav in vlad o večletnem finančnem okviru 2021–2027, priznal, da je treba za nadzor in revizijo zagotoviti več informacij o končnih upravičencih do sredstev Unije;

P. ker vsi ti dejavniki kažejo, da je nujno treba vzpostaviti enoten, pregleden in enostaven standardiziran interoperabilen digitalni sistem za vso Unijo, ki bo v največji možni meri utemeljen na odprtokodnih načelih, v okviru katerega bodo izvajalski organi držav članic poročali o upravičencih do sredstev skupne kmetijske politike ter strukturnih in kohezijskih skladov ter vseh ostalih skladov, da bodo lahko nacionalni nadzorni in revizijski organi, urad OLAF in Evropsko javno tožilstvo ter institucije in organi Unije pridobili popolne in zanesljive informacije o identiteti končnih upravičencev ter o tem, koliko so prejeli in iz katerih skladov;

Q. ker bi morala imeti javnost največji možni dostop do informacij o neposrednih in končnih upravičencih do sredstev Unije v skladu z veljavnimi pravili o varstvu podatkov in veljavno sodno prakso Sodišča EU o objavi podatkov o upravičencih do sredstev Unije;

R. ker bi moral tak sistem zagotavljati, da so podatki v usklajeni obliki, so strojno berljivi in vsebujejo enotne identifikacijske številke, vključevati bi moral funkciji iskanja in razvrščanja ter biti interoperabilen, da bi bilo mogoče podatke združevati tudi po vseh politikah, skladih in državah članicah in ne le glede na eno politiko ali sklad, zadevati pa bi moral neposredno, posredno in tudi deljeno upravljanje;

S. ker bi morala Komisija razviti tak sistem, da bi zagotovila popolno interoperabilnost, vključno s samodejnim prevajanjem glavnih elementov sistema, in poskrbeti za čim hitrejše izvajanje tega sistema v vseh državah članicah, politikah in skladih;

T. ker je treba tak sistem razviti v povezavi z najvišjo ravnjo kibernetske varnosti, da se preprečijo kibernetski napadi ali poskusi kibernetskih napadov na ta sistem, ki se uporablja v vseh državah članicah;

U. ker bi bilo treba razvoj takšnega sistema financirati iz proračuna Unije ter ga dati na voljo državam članicam in regionalnim organom, ki skrbijo za delovanje in vzdrževanje takih sistemov poročanja, pa tudi novinarjem, predstavnikom civilne družbe in obči javnosti ter ga pospremiti s tečaji usposabljanja za uradnike, ki so odgovorni za vsakodnevno delovanje sistemov;

V. ker ni mogoče pričakovati, da se bodo sistemi poročanja o skupni kmetijski politiki ter strukturnih in kohezijskih politikah stalno posodabljali z najnovejšimi informacijami o lastništvu podjetij in torej o končnih upravičencih, bi bilo treba te sisteme samodejno povezati z zbirkami podatkov javnih podjetij in s skupnimi zbirkami podatkov o končnih upravičencih;

W. ker so javne ustanove pogosto neposredni prejemniki sredstev iz skupne kmetijske politike ali strukturnih skladov, ki jih nato izplačajo drugim prejemnikom v okviru izvajanja določenega programa; ker bi morale biti v takih primerih tudi javne ustanove obvezane, da poročajo o tem, kdo so bili končni prejemniki denarja; ker bi moral digitalni sistem med drugim vključevati interoperabilnost z internimi sistemi ustreznih nacionalnih teles in organov, upravnih in plačilnih organov ter z nacionalnimi zbirkami podatkov o javnih naročilih in razpisih;

X. ker bi moral takšen interoperabilen sistem spoštovati pravila iz splošne uredbe o varstvu podatkov in razumna pravila *de minimis* za objavljanje podatkov;

Y. ker bi morali biti podatki o prejemnikih sredstev iz skupne kmetijske politike ter strukturnih in kohezijskih skladov na voljo javnosti za obdobje najmanj petih let;

Z. ker bi bilo treba pravila o objavljanju podatkov v zvezi z upravičenci do sredstev iz politik v deljenem upravljanju čim bolj uskladiti s pravili o upravičencih do sredstev v okviru neposrednega upravljanja; ker bi bilo treba satelitske podatke uporabljati pogosteje in bolje ter odpraviti ovire, ki trenutno preprečujejo plačilnim agencijam, da bi široko uporabljale nove tehnologije ([10]);

1. zahteva, naj Komisija, tudi v okviru prihodnje revizije finančne uredbe, pred koncem leta 2021 predloži potrebne zakonodajne predloge za spremembo finančne uredbe v skladu s priporočili iz priloge k temu poročilu;

2. meni, da je treba finančne posledice zahtevanega predloga kriti s proračunskimi sredstvi Unije;

3. meni, da je zagotavljanje zaupanja v finančno poslovodenje s sredstvi Unije bistveno za splošno zaupanje v institucije Unije in s tem za zagotavljanje verodostojnosti projekta nadaljnjega evropskega povezovanja;

4. ker storitve v oblaku omogočajo strateške inovacije za digitalno preobrazbo, ustanovitev evropskega zavezništva za industrijske podatke, računalništvo na robu in računalništvo v oblaku julija 2021 pa predstavlja pomemben korak v zvezi s tem;

5. poudarja, da so jasna, razumljiva in pravična pravila v zvezi s pravicami do prejemanja podpore ali sodelovanjem v programih porabe prvi pogoj za podporo v zvezi s finančnim upravljanjem sredstev Unije;

6. je trdno prepričan, da je najuspešnejši in najučinkovitejši način za dodatno izboljšanje zaščite financ Unije in omogočitev še tesnejšega nadzora vzpostavitev integriranega, interoperabilnega in usklajenega sistema za zbiranje, spremljanje in analizo informacij o končnih upravičencih v vseh državah članicah;

7. meni, da so preglednost izvajanja pravil ter s tem identitete prejemnikov sredstev iz različnih skladov in programov ter preglednost zneskov, ki jih prejmejo, in politike preprečevanja goljufij bistven del zagotavljanja zaupanja v finančno poslovodenje s sredstvi Unije; priznava, da bi morala objava podatkov o upravičencih vključevati najnižje prage v skladu z veljavnimi pravili o varstvu podatkov in veljavno sodno prakso Sodišča EU;

8. poleg tega meni, da bi lahko bila preglednost, zagotovljena s programom digitalizacije, ki bi vzpostavil integriran, interoperabilen in usklajen sistem, najboljši instrument za boj proti dezinformacijam v vseh državah članicah;

9. meni, da je preglednost končnih upravičencev tudi zelo učinkovito orodje v boju proti morebitnim zlorabam, navzkrižjem interesov, goljufijam in korupciji, povezanim s porabo in razdeljevanjem sredstev Unije;

10. meni, da preglednost javnih sredstev zagotavlja večjo odgovornost in večje zaupanje državljanov v javne organe;

([10]) Posebno poročilo Evropskega računskega sodišča št. 4/2020: Uporaba novih tehnologij zajemanja posnetkov za spremljanje skupne kmetijske politike: na splošno stalen napredek, vendar počasnejši pri spremljanju podnebja in okolja.

11. poudarja, da bo preglednost v zvezi s končnimi upravičenci zagotovila, da bodo imeli revizijski in nadzorni organi ter organi za podelitev razrešnice v nacionalnih in regionalnih upravah, Komisija, Svet in Parlament veliko boljše in natančnejše možnosti zagotoviti, da se sredstva porabljajo učinkovito, ali ta sredstva izterjati nazaj v primeru goljufije ali druge napačne porabe glede na pravila in cilje politik; poudarja, da bodo tudi Računsko sodišče, urad OLAF in Evropsko javno tožilstvo lahko učinkoviteje in natančneje izpolnjevali svoje odgovornosti, če bodo imeli celovit dostop do popolnih in zanesljivih informacij;

12. poleg tega poudarja, da bo doslednejša objava podatkov o končnih upravičencih za vso Unijo ponudila novinarjem, predstavnikom civilne družbe in obči javnosti veliko več možnosti za postavljanje upravičenih vprašanj in izražanje pomislekov ter s tem razkrivanje morebitnih primerov zlorabe ali goljufije v zvezi s sredstvi Unije oziroma domnevne vpletenosti politično izpostavljenih oseb;

13. meni, da so sedanje razmere, ko ni mogoče dobiti razumno popolne slike o tem, kdo prejema sredstva in koliko sredstev prejmejo, zlasti iz skladov v deljenem upravljanju, ter vključujejo še posebej nezmožnost seštevanja posameznih zneskov, kadar gre za istega neposrednega in/ali končnega upravičenca in/ali dejanskega lastnika, nesprejemljive in jih je treba čim prej spremeniti, da bi povečali preglednost in učinkovitost sredstev Unije;

14. je trdno prepričan, da je najučinkovitejši način za izboljšanje položaja revizija ustreznih delov finančne uredbe, da bi povečali preglednost glede tega, kdo prejme sredstva, koliko sredstev prejme in iz katerih skladov in programov Unije jih prejme;

15. poudarja, da utegnejo biti zaradi takšne spremembe finančne uredbe potrebne spremembe sektorskih zakonodaj o skladih oziroma programih;

16. poudarja, da bi bilo treba takšno revizijo sedanje finančne uredbe izvesti v okviru bližajoče se revizije finančne uredbe, ki naj bi bila po napovedih Komisije predstavljena v četrtem četrtletju leta 2021;

17. meni, da bi morala revizija finančne uredbe vključevati trdno pravno podlago za obvezno uporabo odprtih in standardiziranih podatkov o javnih naročilih, pa tudi, da bi morali biti informacijski sistemi za proračunski nadzor obvezni in interoperabilni z nacionalnimi in regionalnimi zbirkami podatkov;

18. poudarja, da bi morala revizija zagotoviti uporabo standardiziranih naborov podatkov in možnost identifikacije končnih upravičencev do sredstev; meni, da morajo obvezne informacije, zbrane za namene revizije in nadzora, vključevati vsaj registracijsko številko za pravne subjekte, nacionalno identifikacijsko številko za fizične osebe, navedbo vrste upravičenca, podizvajalcev, dejanskih lastnikov, ali upravičenec prejema tudi državno pomoč in kontaktne podatke upravičenca; poudarja, da bi moral biti dostop do občutljivih podatkov prek interoperabilnega digitalnega sistema poročanja in spremljanja omejen na pristojne nacionalne in evropske organe, institucije in telesa za namene revizije, nadzora in podelitve razrešnice ter da bi moral biti povsem skladen z zahtevami glede varstva podatkov;

19. poudarja, da bi morala Komisija zagotoviti, da bo uporaba integriranih in standardiziranih orodij za poročanje in spremljanje obvezna ter da se bodo v celoti izvajala v državah članicah in se torej ne bodo uporabljal zgolj na prostovoljni podlagi;

20. poudarja, da bi bilo treba z revizijo poskrbeti tudi za to, da bi bilo v primerih, ko je neposredni prejemnik sredstev Unije podjetje, mogoče zagotoviti identifikacijo dejanskih lastnikov tega podjetja;

21. poudarja, da bi bilo treba v primerih, ko je neposredni prejemnik podjetje, ki je v lasti drugega podjetja, zagotoviti, da je mogoče identificirati tudi dejanske lastnike tega drugega podjetja, in da bi se morala ta obveznost uporabljati za vsa podjetja, vključena v lastniško strukturo; zato meni, da morajo matične družbe vzpostaviti edinstvene identifikacijske številke za upravičence, tako da bo imela vsaka hčerinska družba zaporedno številko, ki bo omogočala popolno sledljivost sredstev do končnih upravičencev in dejanskih lastnikov;

22. opozarja, da bi morala ta obveznost identifikacije dejanskega lastnika veljati vsaj v primerih, ko ima fizična ali pravna oseba v lasti več kot 15 % zadevnega podjetja; poudarja, da bi bilo treba deleže podjetij, ki so v lasti sorodnikov, združiti in obravnavati kot eno;

23. opozarja, da bi morala obvezna možnost identifikacije dejanskih lastnikov podjetja veljati tudi, kadar se podjetje nahaja v državi, ki ni članica Unije;

24. opozarja, da bi morala revizija finančne uredbe zagotoviti tudi obveznost javnih ustanov, ki so neposredni prejemniki sredstev Unije, da v primerih, ko to niso same, poročajo o končnih upravičencih do sredstev, torej o fizičnih ali pravnih osebah; poudarja, da bi moral digitalni sistem vključevati interoperabilnost z internimi sistemi ustreznih nacionalnih teles in organov, upravnih in plačilnih organov ter z nacionalnimi zbirkami podatkov o javnih naročilih in razpisih;

25. poziva Komisijo, naj razvije sistem, ki bo zagotavljal digitalizacijo evropskega poročanja, spremljanja in revizije za skupno kmetijsko politiko, politike kohezijskih in strukturnih skladov ter druge politike, in ga da na voljo finančnim akterjem in subjektom, odgovornim za izvrševanje proračuna, vključno s pristojnimi nacionalnimi in regionalnimi organi v okviru deljenega upravljanja;

26. poudarja, da mora tak sistem v največji možni meri temeljiti na odprtokodnih načelih ter uporabljati standardizirane nabore podatkov in ukrepe za zbiranje, primerjavo in združevanje informacij in podatkov o neposrednih in končnih prejemnikih in upravičencih do sredstev Unije za namene nadzora, revizije in podelitve razrešnice; poudarja potrebo po elektronski identiteti kot prvem koraku za povečanje zaupanja državljanov v javne institucije;

27. poudarja, da bi bilo treba tak sistem razviti z namenom zagotavljanja popolne skladnosti z načeli preglednosti, kot so določena v naslovu 2, poglavje 8, finančne uredbe;

28. poudarja, da bi moral biti takšen sistem dostopen novinarjem, predstavnikom civilne družbe in obči javnosti, da bi se olajšale raziskave o uporabi javnih sredstev in po možnosti odkrivanje goljufij ob hkratnem spoštovanju pravil iz splošne uredbe o varstvu podatkov;

29. poziva, naj se ta sistem razvije v dveh letih ter naj bo brezplačno na voljo in obvezen za organe poročanja v državah članicah;

30. poudarja, da bi bilo treba razvoj tega sistema pospremiti z možnostjo, da nacionalni in regionalni organi ter ustrezne institucije Unije, vključno s Parlamentom, Komisijo, Evropskim računskim sodiščem, uradom OLAF in Evropskim javnim tožilstvom, kjer je to primerno, zagotavljajo učinkovito preverjanje nasprotij interesov, nepravilnosti, vprašanj dvojnega financiranja in morebitnih zlorab sredstev, tudi z uporabo sodobnih orodij IT, kot je ARACHNE;

31. poudarja, da bi tak sistem omogočal zelo hitro identifikacijo upravičencev do sredstev Unije, ki večkrat dobijo sredstva ali so nesorazmerno pogosto zastopani, vključno z zmagovalci razpisov;

32. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo v proračunu Unije na voljo potrebna sredstva za takšen sistem, skupaj z odobritvami za usposabljanje osebja nacionalnih in regionalnih organov, ki bo uporabljalo ta sistem, in tehnično pomoč;

33. opozarja, da tak sistem sam ne more vsebovati posodobljenih podatkov o lastništvu podjetij; nadalje opozarja, da bi taka zahteva pomenila, da bi bili organi upravljanja odgovorni za podatke o podjetjih, za katere niso odgovorni;

34. zahteva, da je sistem zasnovan tako, da bo samodejno povezan z zbirkami podatkov, ki vsebujejo posodobljene informacije o lastništvu podjetij, ter bo interoperabilen z internimi sistemi ustreznih nacionalnih teles in organov, upravnih in plačilnih organov ter z nacionalnimi zbirkami podatkov o javnih naročilih in razpisih;

35. poziva, naj bodo informacije o prejemnikih sredstev Unije dostopne javnosti za obdobje najmanj petih let;

36. poudarja, da bi moral tak sistem spoštovati pravila Unije o varstvu podatkov in veljavno sodno prakso Sodišča EU; ugotavlja, da obstajajo razlike med stopnjo podrobnosti informacij, ki jih je treba zbrati, združiti in shraniti za namene revizije, nadzora in podelitve razrešnice, ter informacij, ki se lahko dajo na voljo javnosti na splošno; poudarja, da morajo imeti revizijski in nadzorni organi ter organi za podelitev razrešnice popoln dostop do vseh razpoložljivih informacij, objavo podatkov pa je mogoče omejiti z veljavnimi zahtevami glede varstva podatkov in najnižjimi pragovi;

37. poudarja, da bo tak sistem učinkovito zaščiten pred kibernetskimi grožnjami; poziva Komisijo, naj vlaga v programsko opremo visoke ravni za kibernetsko varnost in tudi na ravni držav članic izvaja redna preverjanja za ugotavljanje morebitnih šibkih točk;

38. priznava, da bi moral sistem spoštovati pravila o minimalnih zneskih, ki niso javno dostopni; poudarja, da bi morali pristojni organi vseeno vedno združiti vsa sredstva, ki se izplačajo enemu samemu upravičencu, in če skupni znesek, ki se izplača kateremu koli posameznemu upravičencu, presega minimalni znesek, poskrbeti za javno razkritje informacij o vseh plačilih temu upravičencu;

39. poziva Komisijo, naj zagotovi, da se bo ta sistem v največji možni meri uporabljal tudi za sredstva in politike v okviru neposrednega upravljanja z enakimi pravili o preglednosti, kot veljajo za prejemnike sredstev iz programov Unije;

40. poudarja, da obstoječi sistem za zgodnje odkrivanje in izključitev (EDES) igra tudi pomembno vlogo pri zaščiti finančnih interesov Unije; je zaskrbljen, ker se uporablja le za sredstva v neposrednem upravljanju, ki predstavljajo samo okrog 20 % sredstev Unije; je prav tako zaskrbljen, ker gospodarski subjekti, za katere je urad OLAF ugotovil, da zlorabljajo javna sredstva, niso samodejno izključeni iz pogodb, ki se financirajo iz proračuna Unije, oziroma se jim ne naložijo denarne kazni; poziva Komisijo, naj pri prihodnji reviziji finančne uredbe razširi področje uporabe sistema za zgodnje odkrivanje in izključitev (EDES), da bo učinkovitejši;

41. naroči svojemu predsedniku, naj posreduje to resolucijo in priložena priporočila Komisiji in Svetu.

torek 23. novembra 2021

PRILOGA K RESOLUCIJI

BESEDILO ZAHTEVANEGA PREDLOGA

Predlog

UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 322(1) te pogodbe v povezavi s Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo in zlasti člena 106a te pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Računskega sodišča,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Skladno z zahtevami Evropskega parlamenta in zaradi točke 24 sklepov Evropskega sveta, sprejetih na zasedanju od 17. do 21. julija 2020, se za namene nadzora in revizije uvedejo standardizirani ukrepi za zbiranje, primerjavo in združevanje informacij in zneskov o končnih prejemnikih in upravičencih sredstev Unije, zato da bi bila proračun Unije in Instrument Evropske unije za okrevanje bolje zaščitena pred goljufijami in nepravilnostmi.

(2) Za zagotovitev učinkovitega nadzora in revizije je treba zbrati podatke o tistih, ki nazadnje sredstva Unije neposredno ali posredno prejmejo v okviru deljenega upravljanja ter projektov in reform, ki se podpirajo na podlagi Uredbe (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi mehanizma za okrevanje in odpornost [1], vključno s podatki o dejanskih lastnikih prejemnikov teh sredstev. Pravila v zvezi z zbiranjem in obdelavo takšnih podatkov bodo morala biti v skladu z veljavnimi pravili o varstvu podatkov.

(3) Za boljšo zaščito proračuna Unije bi morala Komisija dati na voljo integriran in interoperabilen informacijski sistem in sistem spremljanja, ki bo vključeval enotno orodje za podatkovno rudarjenje in oceno tveganja, za dostop do, shranjevanje, združevanje in analizo omenjenih podatkov, da bi se na splošno obvezno uporabljal v državah članicah. Ta sistem bi moral zagotavljati učinkovito preverjanje nasprotij interesov, nepravilnosti, primerov dvojnega financiranja in kakršne koli zlorabe sredstev. Komisija, Urad za boj proti goljufijam (OLAF) ter drugi preiskovalni in nadzorni organi Unije bi morali imeti potreben dostop do teh podatkov, da bi lahko v zvezi z nadzorom in revizijami, ki bi jih opravljale države članice, izvajali svojo nadzorno funkcijo predvsem zato, da bi odkrivali nepravilnosti in izvajali upravne preiskave v zvezi z zlorabo zadevnih sredstev Unije ter da bi imeli podroben pregled nad njihovo porazdelitvijo.

(4) Uredbo (EU, Euratom) 2018/1046 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 se spremeni:

(1) člen 36 se spremeni:

[1] UL L 57, 18.2.2021, str. 17.

(a) v odstavku 3 se vstavi naslednja točka:

„(ee) zbiranje podatkov o tistih, ki so na koncu neposredno ali posredno upravičeni do sredstev Unije;“;

(b) v odstavku 4 se vstavi naslednja točka:

„(cc) opiranju na integriran in interoperabilen elektronski sistem informiranja in spremljanja, ki vključuje enotno orodje za podatkovno rudarjenje in oceno tveganja, za dostop do podatkov o tistih, ki so na koncu neposredno ali posredno upravičeni do financiranja Unije, in analizo teh podatkov.“;

(2) člen 38 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Komisija na ustrezen način in pravočasno da na razpolago informacije o tistih, ki nazadnje sredstva Unije neposredno ali posredno prejmejo, pri čemer uporabi podatke, zbrane v integriranem in interoperabilnem elektronskem sistemu informiranja in spremljanja, vzpostavljenem v skladu s členom 129a.

Prvi pododstavek tega odstavka se uporablja tudi za druge institucije Unije, kadar izvršujejo proračun na podlagi člena 59(1). Kadar je prejemnik sredstev pravna oseba, se objavijo informacije o osebah in subjektih, ki imajo v lasti več kot 15 % tega subjekta.“;

(b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Ob upoštevanju zahtev zaupnosti in varnosti, zlasti varstva osebnih podatkov, se objavijo naslednje informacije, ki niso občutljive narave:

(a) ime oziroma naziv prejemnika;

(b) pravna narava prejemnika, in sicer:

(i) fizična oseba;

(ii) pravna oseba;

(iii) javna ustanova ali institucija;

(iv) drugo;

(c) lokacija prejemnika, in sicer:

(i) naslov prejemnika, kadar gre za pravno osebo;

(ii) regija na ravni NUTS 2, kadar je prejemnik fizična oseba;

(d) znesek pravno prevzetih obveznosti;

(e) narava in namen ukrepa.“;

(c) odstavek 4 se črta;

(d) odstavek 6 se nadomesti z naslednjim:

„6. Kadar se objavijo osebni podatki, se informacije odstranijo pet let po koncu proračunskega leta, v katerem so bile za sredstva prevzete pravne obveznosti. To velja tudi za osebne podatke, ki se nanašajo na pravne osebe, katerih uradni naziv identificira eno ali več fizičnih oseb.“;

torek 23. novembra 2021

(3) člen 63 se spremeni:

(a) vstavi se naslednji odstavek:

„1a. Države članice pri opravljanju nalog, povezanih z izvrševanjem proračuna, zbirajo podatke o tistih, ki so na koncu neposredno ali posredno upravičeni do sredstev Unije, v skladu z zahtevami integriranega in interoperabilnega elektronskega sistema za informiranje in spremljanje, vzpostavljenega v skladu s členom 129a. Dopolnilne zahteve za uporabo sistema v določenem sektorju se lahko določijo v pravilih za posamezni sektor.“;

(b) v prvem pododstavku odstavka 2 se vstavi naslednja točka:

„(bb) zbirajo podatke o tistih, ki so na koncu neposredno ali posredno upravičeni do sredstev Unije, z uporabo integriranega in interoperabilnega elektronskega sistema za informiranje in spremljanje, ki ga Komisija da na voljo v skladu s členom 129a.“;

(c) v odstavku 4 se vstavi naslednja točka:

„(bb) uporabljajo integrirani in interoperabilni elektronski sistem za informiranje in spremljanje, ki ga Komisija da na voljo v skladu s členom 129a.“;

(4) vstavi se naslednji člen:

„*Člen 129a*

Integrirani in interoperabilni elektronski sistem za informiranje in spremljanje

1. Komisija vzpostavi, upravlja in da na voljo finančnim akterjem, drugim osebam in subjektom, ki sodelujejo pri izvrševanju proračuna, vključno s pristojnimi nacionalnimi organi v okviru deljenega upravljanja, integriran in interoperabilen elektronski sistem za informiranje in spremljanje, ki vključuje enotno orodje za podatkovno rudarjenje in oceno tveganja, za dostop do podatkov o tistih, ki so na koncu neposredno ali posredno upravičeni do financiranja Unije, in za njihovo analizo.

2. Sistem iz odstavka 1 temelji na standardiziranih ukrepih za zbiranje, primerjavo in združevanje informacij in podatkov o tistih, ki so na koncu neposredno ali posredno upravičeni do financiranja Unije, za namene nadzora in revizije. Sistem omogoča učinkovito preverjanje nasprotij interesov, nepravilnosti, primerov dvojnega financiranja in kakršnih koli zlorab sredstev.

3. Obvezne informacije, zbrane v sistemu, med drugim vključujejo:

(a) številko za DDV ali registracijsko številko pravnih oseb;

(b) nacionalno identifikacijsko številko za fizične osebe;

(c) pravno naravo prejemnika, in sicer:

(i) fizična oseba;

(ii) pravna oseba;

(iii) javna ustanova ali institucija;

(iv) drugo;

(d) izvajalca(-e) in podizvajalca(-e);

(e) dejanskega lastnika ali lastnike, kadar je prejemnik, lastnik, izvajalec ali podizvajalec pravna oseba;

(f) informacije o tem, ali upravičenec prejema tudi državno pomoč;

(g) kontaktne podatke vseh upravičencev in dejanskih lastnikov.

4. Dostop do informacij v sistemu iz odstavka 1 se odobri Komisiji, uradu OLAF, Računskemu sodišču in, v primeru držav članic, ki so vključene v okrepljeno sodelovanje na podlagi Uredbe Sveta (EU) 2017/1939, Evropskemu javnemu tožilstvu, pa tudi drugim preiskovalnim in nadzornim organom Unije, vključno z organom za podelitev razrešnice, kadar je to potrebno za opravljanje njihovih nalog.

5. Vsaka obdelava osebnih podatkov v okviru delovanja sistema mora biti skladna z Uredbo (EU) 2016/679.

6. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 269 za določitev podrobnih pravil o delovanju in funkcijah sistema iz odstavka 1, vključno s pravili o zbiranju podatkov in dostopu do informacij v sistemu.“;

(5) v členu 154(4), prvi pododstavek, se vstavi naslednja točka:

„(dd) zagotavljajo zbiranje podatkov o tistih, ki so na koncu neposredno ali posredno upravičeni do financiranja Unije, v obsegu, ki ustreza zahtevam sistema iz člena 129a.“;

(6) člen 269 se spremeni:

(a) v odstavku 3 se prvi stavek nadomesti z naslednjim:

„Prenos pooblastila iz člena 70(1), tretjega odstavka člena 71, člena 129a, člena 161 ter drugega in tretjega pododstavka člena 213(2) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet.“;

(b) v odstavku 6 se prvi stavek nadomesti z naslednjim:

„Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 70(1), tretjega odstavka člena 71, člena 129a, člena 161 ter drugega in tretjega pododstavka člena 213(2), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala.“.

V …,

Za Evropski parlament *predsednik*

Za Svet *predsednik*